

VAN LINEAIR NAAR CIRCULAIR ONDERNEMEN:

Hoe begin je eraan?

CIRCULAIR? WAT IS DAT EIGENLIJK?

In een circulaire economie proberen we zo min mogelijk afval te produceren door materialen en producten zo lang mogelijk te hergebruiken en te herstellen. Dit gebeurt door producten zó te ontwerpen dat ze makkelijk gedemonteerd en hergebruikt kunnen worden. Er wordt ook gekozen voor materialen die biologisch afbreekbaar of volledig recycleerbaar zijn.

Het doel van een circulaire economie is om de natuurlijke hulpbronnen en het milieu te sparen, onze afhankelijkheid van (niet-hernieuwbare) grondstoffen te verkleinen en tegelijkertijd economische groei te bevorderen.

WAAROM IS DIT DE TOEKOMST?

Grondstofprijzen stijgen. En een schaarste van sommige materialen zorgt voor instabiele supply chains. Dit vormt een probleem voor bedrijven die hiervan afhankelijk zijn. Door materialen en producten te ontwerpen met aandacht voor maximale recuperatie, verhoogt de economische veerkracht en vermindert onze afhankelijkheid. Hierdoor worden bedrijven weerbaarder voor veranderingen.

Het verlaagt ook de broeikasgassenuitstoot. 65% van de Vlaamse CO₂-uitstoot is gerelateerd aan de productie, consumptie en afvoer van goederen en producten. Ook voor handel, horeca en kleine ondernemingen is inzetten op duurzaamheid relevant. Klanten en medewerkers vragen er immers naar. Denk aan herbruikbare verpakkingen voor catering, of minder handdoeken wassen in de hotelsector. Ook lokale landbouwers kunnen hier op inspelen, door in te zetten op regeneratieve voedsel-productiesystemen en slimme wateropvang en -gebruik. Dit om droogtes, ten gevolge van klimaatverandering, te overbruggen.

HOE KUNNEN WIJ JOU HELPEN?

Wil je als organisatie of onderneming uit de regio Mechelen een stap zetten richting circulair of impactvol ondernemen? Dan kan je terecht bij de Circulaire Hub Regio Mechelen. Wij bieden ondersteuning voor elk niveau, van eerste stappen tot opschaling.

- **Stad Mechelen** heeft als missie om jouw idee of project te laten groeien door kennisdeling en het vinden van de juiste partners en experts. Daarom richtten wij een circulair ondernemersloket op. Hier kunnen ondernemers terecht voor een kennismakingsgesprek en bieden we eerstelijnsadvies.

Afhankelijk van de fase waarin je je bevindt, zoeken we naar de meest geschikte diepgaande begeleiding binnen ons partnerschap.

1. **Unizo Provincie Antwerpen** helpt je bij het opzetten van een bedrijfstraject, met het starten van je onderneming, bij het berekenen van je businessmodel of door het aanbieden van een specifieke module over circulair ondernemen en een reststromenbibliotheek.
2. De onderzoeksgroep Duurzaam ondernemen en Digitaal innoveren van **Thomas More Research** kan ondernemers ondersteunen met hun vragen rond scoping, marktverkenning, marktacceptatie en- potentieel, willingness-to-pay, nodenvalidatie bij verschillende stakeholders, business- en verdienmodellen, gebruikersonderzoek en data-gedreven ondernemen.
3. **Ecoso** biedt zijn kennis en expertise aan vanuit jarenlange ervaring met sociale tewerkstelling en circulair ondernemen in de sociale economie.
4. **VLAIO** heeft circulaire bedrijfsadviseurs en biedt een groot scala aan financiële ondersteuning.

- Als er financiering nodig is voor jouw business of project idee, helpt het **circulair loket van Stad Mechelen** je bij het vinden van de juiste financieringsmix via VLAIO of Vlaanderen Circulair. We doorzoeken subsidie-oproepen, zowel Vlaamse als Europese, en waar mogelijk kunnen we samenwerken aan een gezamenlijk project.

Bovendien kunnen we je in contact brengen met impact investeerders. Voor zaageld (tot maximaal 5000 euro) kun je een subsidie aanvragen bij Stad Mechelen via de Klimaatactie.

- Met de projectoproep 'Sluit de Cirkel' kan je bovendien in aanmerking komen voor een trajectbegeleiding, gefinancierd door de Circulaire Economie Hub Regio Mechelen. Deze financiering is mogelijk dankzij de subsidie van het Vlaams Departement Werk en Economie en Vlaanderen Circulair, tot en met 2023.

Kortom, neem contact op met het loket via circulaireconomie@mechelen.be voor een kennismakingsgesprek en we gaan samen op weg naar een duurzamere toekomst.

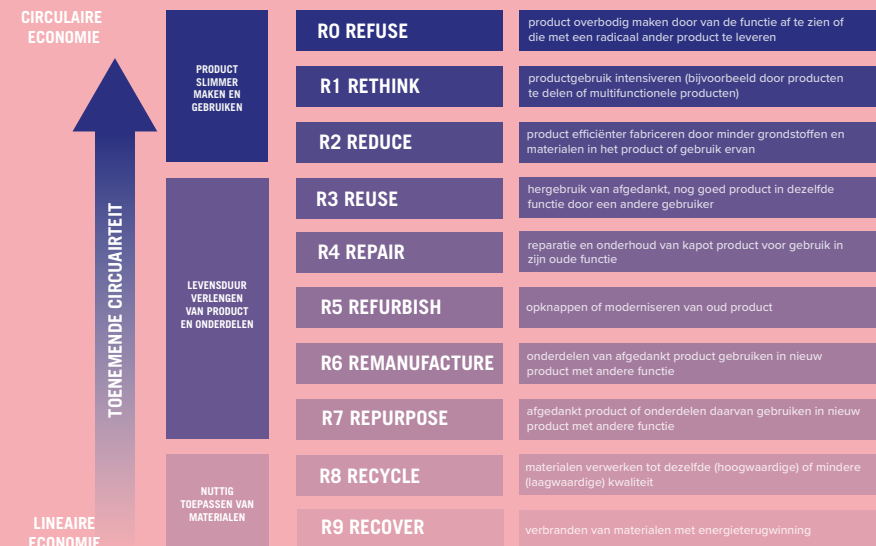
ZELF AAN DE SLAG: WAAR STA JIJ OP DE CIRCULAIRE LADDER?

Een handige tool om te bepalen hoe circulair jouw onderneming is, zijn de R-strategieën. Deze strategieën zijn gerangschikt op de mate van circulariteit. Onderaan de ladder vind je recover en recycle (9 en 8), strategieën die eigen zijn aan lineair denken. Hoe hoger je op de ladder komt, hoe circulaarder en duurzamer de strategieën worden.

Refuse staat bovenaan op 0, omdat het product of materiaal dan niet meer geproduceerd of verkocht wordt. Wanneer een product niet meer bestaat, heeft het geen impact meer op onze wereld. Als ondernemer kun je misschien bepaalde onderdelen of verpakkingen volledig schrappen, waardoor het niet alleen duurzamer wordt, maar ook kostenbesparend kan zijn.

R-STRATEGIEËN

© Vlaanderen Circulair

Bron: Potting, José, et al. Circular economy: measuring innovation in the product chain. No. 2544, PBL Publishers, 2017

JOUW ONDERNEMING FUTUREPROOF MAKEN? KIJK DAN HOE JIJ HOGER KAN KLIMMEN OP DE CIRCULAIRE LADDER?

Elke ladder beklim je sport per sport. Ook in de transitie naar een circulaire economie is elke kleine stap van belang. Laat je inspireren en kijk welke stappen bij jouw onderneming passen. Je hoeft niet alles ineens te doen. Maar je kan ze stapsgewijs toepassen om je onderneming zo duurzaam mogelijk te maken.

Verlaag de kost en impact van je product dankzij slim design

Maar liefst 90% van de milieu-impact van een product wordt bepaald in de ontwerpfase. Het ontwerp, de hoeveelheid verschillende onderdelen en materialen die worden gebruikt, de gebruikte verbindingen en de recycleerbaarheid van afvalstoffen zijn allemaal factoren die bepalen in hoeverre de gebruikte materialen na de levenscyclus van het product weer terug in de kringloop kunnen worden gebracht.

Slim ontwerpen zorgt niet alleen voor lagere kosten bij de productie, maar ook voor gemakkelijker herstel en verwerking van het gebruikte product. Bedenk dus goed hoe je jouw producten ontwerpt!

Koop bewust aan

Bekijk je aankoopbeleid kritisch en ga voor slimme oplossingen. Beschrijf je behoeften zo functioneel mogelijk en overweeg of aankopen wel de beste optie is. Huren, leasen of delen kan een duurzaam alternatief bieden. Als je toch iets wil aankopen, kijk dan ook eens naar de tweedehandsmarkt.

Beheer je voorraden efficiënt

Weet wat je in huis hebt. Niet enkel in materialenstromen en stockbeheer, maar ook qua afvalstromen. Breng je productie/consumptieketen in kaart, zodat je een duidelijk overzicht hebt over de herkomst van jouw bronmaterialen en (rest)stromen, je productieproces en de afvalstromen die jij eventueel produceert. Kijk waar je dit proces kan optimaliseren door afvalstromen te vermijden of door te produceren met de reststromen van complementaire partners.

Ga met je afvalstromen aan de slag.

Kan je je afvalstromen echt niet vermijden? Dan zijn jouw overschotten misschien een bronmateriaal voor een complementaire partner. De circulaire hub brengt deze reststromen in kaart. Registreer ze via mechelen.be/reststromen en wij gaan aan de slag voor het zoeken van eventuele complementaire partners die met jouw reststroom aan de slag kunnen.

Verkoop meer dan enkel je product

Producten worden steeds meer gekoppeld aan een bepaalde dienstverlening. Door ze te onderhouden en herstellen worden materialen langer en intensiever gebruikt. Bovendien kan je producten ook ter beschikking stellen als een dienst, verhuren of leasen, zodat je het eigenaarschap behoudt. Op die manier blijf je aan de bron van de grondstoffen

Communiceer over je circulaire transitie, maar let op voor greenwashing

Communiceer transparant over jouw transitie naar de circulaire economie. Betrek werknemers en klanten bij je waarde gedreven onderneming, dit is voor hen steeds belangrijker. Deel niet enkel successen maar ook geleerde lessen en obstakels om hen te motiveren en te inspireren.

MEER LEZEN OVER HET ONDERNEMEN VAN DE TOEKOMST?

- Schrijf je in op de #2800circulair Nieuwsflash en krijg maandelijks het interessantste lokale nieuws over het ondernemen van de toekomst in jouw mailbox via mechelen.be/2800circulair-nieuwsflash
- Laat je inspireren door onze lokale circulaire verhalen via mechelen.be/circulairondernemen
- Op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen en inzichten in de circulaire economie? Volg Vlaanderen Circulair op vlaanderen-circulair.be
- Alles weten over innovatief ondernemen? Ontdek hoe VLAIO jou kan ondersteunen in jouw transitie naar een circulaire onderneming door hun dossiers over de circulaire economie te volgen en blijf op de hoogte van de laatste subsidies via vlaio.be
- CO2 neutraal ondernemen, deelmobiliteit en energie-efficiënt zijn als onderneming? Check mechelenklimaatneutraal.be
- Heb je interesse om samen te werken met de sociale economie? Check mechelen.be/sociaalondernemen